

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№4(3)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 412 sahifa,
16-aprel, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Raqamli savodxonlikni rivojlantirishda sun'iy intellekt vositalarining pedagogik va metodologik imkoniyatlari.....	10
<i>Shermanova Feruza Djumaboyevna</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarining o'quv ishlari bo'yicha direktor o'rinbosarlarining boshqaruv madaniyati	15
<i>Xurramov Anvar Vafqulovich</i>	
5–7 yoshli bolalar jismoniy rivojlanishida futbol o'yin elementlarining pedagogik ahamiyati	19
<i>Olim Ziyoyev Toshpulatovich</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarning ijtimoiy kompetensiyalarini shakllantirish usullari.....	23
<i>Ashirov Abdirashid Ravshanovich, G'ulomova Durdona Shovkat qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda jismoniy sifatlarni rivojlantirish metodikasi	26
<i>Ashirov Abdirashid Ravshanovich, Olimjonova Humora</i>	
Algebra va funksiya: SAT matematikasining asosi	30
<i>Abdullayev G'ayratjon Mutalipovich</i>	
Psixologik savodxonlikning psixologik xizmat samaradorligini ta'minlashdagi nazariy va amaliy asoslari	34
<i>Fayzullayev Mirzaodil Mirzamurodovich</i>	
Zamonaviy ta'lim jarayonida talabalarda pedagogik odobni rivojlantirish muammosi	40
<i>Fayzullayeva Feruza Aktamjon qizi</i>	
Yosh oilalarning mustahkamligiga zamonaviy axborot vositalaridan foydalanishning ta'siri	44
<i>Kushakova Nargiza Islambaevna</i>	
Strategic Educational Management: Methods for Improving Teaching and Learning Outcomes	47
<i>Majitova Munisa Oybek qizi</i>	
Talabalarda ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	51
<i>Normurodova Qunduz Tursun qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida masofaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish mexanizmlarini takomillashtirish	54
<i>Nurmaxmatov Lutfulla Abduxomid o'g'li</i>	
Savod o'rgatish davrida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish metodikasi	58
<i>Po'latova Sitora Olimjonovna</i>	
Yosh sportchilarni tarbiyalash va huquqiy himoya qilishning pedagogik mexanizmlari	62
<i>Rahmonov Amirshoh Abdumuxtorovich</i>	
Bo'lajak kimyo o'qituvchisining metodik tayyorgarligini takomillashtirish.....	66
<i>Shomurotova Sh. X.</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida lingvistik kompetensiyani rivojlantirishning metodika asoslari	70
<i>Shukurova Zarina Mirobid qizi, Mambetova Lobar Mirzavali qizi</i>	
Raqamli savodxonlikni rivojlantirishda sun'iy intellekt vositalarining pedagogik va metodologik imkoniyatlari.....	73
<i>Shermanova Feruza Djumaboyevna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning ijtimoiy-emotsional kompetentligini rivojlantirishda art-pedagogik texnologiyalar .	77
<i>Suvanova Kamola Raimqul qizi</i>	
O'quvchilarning mustaqil fikrlash samaradorligini oshirishda muammoli ta'lim texnologiyasining o'rni.....	81
<i>Zikriyoyeva Feruza Sadullo qizi</i>	
Обучение основам ультразвуковой диагностики с использованием метода “Каждый учит каждого” ...	85
<i>Набиев Абдулло Абдувохидович</i>	
To'lepbergen Qayipbergenov asarlarida komil insonni tarbiyalash masalalari	88
<i>Xabibnazarova Saiyra Baxitbayevna</i>	

Alisher Navoiyning "Hayrat ul-abror" asari orqali boshlang'ich sinf o'quvchilarida ma'naviy fazilatlarini shakllantirish	91
<i>Karamatova Dilfuza Sadinovna, Mahmudova Niginabonu Mizrof qizi</i>	
Ekologik muammoli vaziyatlar orqali kimyo fanida kreativ tafakkurni rivojlantirish metodikasi	96
<i>Ibodullayeva M. I., Dinnazarova F. S.</i>	
Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida masofaviy ta'limni tashkil etish metodikasi	101
<i>Saydullayev Zafar Erkinovich</i>	
Talabalarni milliy hunarmandchilik vositasida samogen tarbiyalashda tarixiylik tamoyili	104
<i>Allanov Shuxrat Qilichovich</i>	
"Harry Potter" asarining o'zbekcha tarjimasida stilistik vositalarni qayta yaratish masalalari	108
<i>Fayziyev Baxodir Baxshilloevich</i>	
Maktabgacha ta'limda bolalar nutqini o'stirishning integratsiyalashgan texnologiyalaridan foydalanish	112
<i>Imamova Nilufar Zabiylulla qizi, Nurmatova Gulchexra Baxadirovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida lingvistik kompetensiyani rivojlantirishning metodik asoslari	116
<i>Shukurova Zarina Mirobid qizi, Mambetova Lobar Mirzavali qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalash	119
<i>Eshonqulova Ma'suda Habibovna</i>	
Yosh oilalarda nikoh barqarorligini ta'minlovchi psixologik omillar	123
<i>Islomova Ozoda Isomiddin qizi</i>	
Aqliy rivojlanishida orqada qolgan bolalarni inklyuziv ta'limda o'qitish metodologiyasi	127
<i>Abdullayeva Maftuna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotida xavfsiz psixologik muhit yaratishning pedagogik ahamiyati	131
<i>Turayeva Gulchexra Urayimovna, Ziyaeva Umida Xolmat qizi</i>	
STEAM asosida kollaborativ ta'lim muhitida metakompetensiyalarni rivojlantirish	135
<i>Axmadova Malika</i>	
Yosh sportchilarni sportga yo'naltirish va sportchilarni tanlash muammolari (futbol sport turi misolida)	139
<i>Xotamov Jaloliddin Xusniddin o'g'li</i>	
Biologiyada amaliy tajribalar o'tkazishning zamonaviy virtual yechimlari	143
<i>Mirzayeva Nodira Abduxamidovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik madaniyatni shakllantirishning ahamiyati	146
<i>D. P. Xodiyeva, M. Sh. To'rayeva</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kreativlikni shakllantirish metodikasi (texnologiya darslari misolida)	150
<i>Abrorxonova Kamolaxon Abrorxon qizi, Jurayeva Ozoda Ortiq qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda matematika fanini o'rgatishda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish	154
<i>G'. Yu. Eshmirzayev</i>	
O'quvchilarning ilmiy tafakkurini rivojlantirishda kimyo ta'limining o'rni va o'ziga xos jihatlari	157
<i>Kamolova Nargiza Ibragimovna</i>	
Bilingvizm (ikki tillilik) sharoitida o'quvchilarning nutq madaniyatini rivojlantirishning pedagogik asoslari	161
<i>Mapruza Embergenova</i>	
Zamonaviy jamiyatda gender sotsializatsiyasi va psixologik jins xususiyatlari: maskulinlik, femininlik va androginlikning empirik tahlili	167
<i>Nasrullayeva Asolat Abdumalik qizi</i>	
Bo'lajak muhandislarda chiziqli tenglamalar sistemalari va ularning amaliy tatbiqlarini o'qitish haqida	171
<i>Qushmurotov Umurbek Ibadillayevich</i>	
Bo'lajak tibbiyot xodimlarining xorijiy til kompetensiyasini rivojlantirish bo'yicha tajriba-sinov ishlari natijalari	177
<i>Raximova Nigora Atakulovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ko'p ma'noli so'zlar ustida ishlash orqali nutqiy qobiliyatini rivojlantirish ..	180
<i>Xo'jayeva Durdonaxon Maqsud qizi, Rustamova Zulfiya Xolmirzayevna</i>	
Pul qadriyatining o'smirlik davrida shakllanishiga ta'sir etuvchi milliy, ijtimoiy va psixologik omillar: iqtisodiy ijtimoiylashuvning psixodinamik yondashuvda tahlili	184
<i>Xolmuratova Mahbuba Maxmudovna</i>	

O'smirlarda koping xulq-atvor shakllanishida ota-ona va farzand o'rtasidagi munosabatlarning psixologik xususiyatlari Yarmatova Sanobar Jo'rayevna	189
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning matematik kompetensiyalarini rivojlantirishda interfaol metodlar Norqvatova Diyora Davron qizi	193
Teatr texnologiyalarini maktabgacha ta'limga integratsiya qilishning pedagogik shartlari Abdullayeva Aziza Abdurazzoq qizi, Salimova Dilmira Farxodovna	197
Системно-функциональное моделирование и эмпирический анализ нравственно-волевой детерминации в профессиональной деятельности военнослужащих Зохилов Нодирбек Улугбекович	201
Kimyo fanini o'qitishda muommali ta'lim metodining o'рни va amaliy ahamiyati Kultayev Kuzibay Kazakbayevich	205
Rolli o'yinlar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarni erta kasbga yo'naltirishning pedagogik shart-sharoitlari Niginabonu Fayzullayeva	209
Boshlang'ich sinflarda PIRLS va TIMSS talablariga mos ta'lim texnologiyalarini qo'llashning didaktik asoslari Qurbonova Maxtuma Fazliddinovna, Mamedova Maxfuza Erkinovna, Omonova Gulandom Davlatovna	214
Raqamli texnologiyalar vositasida virtual laboratoriyalarni o'qitish Tilovova Turdixol Baratovna	219
Hosila va uning tadbirlarini o'rgatishda zamonaviy yondashuvlar Absamatov Zuxriddin Axmad o'g'li	222
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining diskursiv kompetensiyasini shakllantirish texnologiyalarini amaliyotda qo'llash usullari Dauletnazarova Ainura Kayirbaevna	228
O'quvchilar o'rtasida bullingni oldini olish va pedagogik-psixologik omillarni bartaraf etish yo'llari U. A. Alibayeva	233
Yosh avlodning milliy tarbiyasini shakllantirishda xalq pedagogikasining pedagogik-psixologik mexanizmlari O. K. Kadambayeva	236
Bo'lajak logopedlar rinolaliyani og'ir nutq nuqsoni sifatida o'rganishda qo'llaniladigan topshiriqlarning ahamiyati Achilova Sevara Djasirkulovna	240
Tarjima mashqlari orqali nemis tili (DaF) darsida kommunikativ kompetensiyani shakllantirish Musayeva Guzal Ne'matillayevna	243
O'tkir Rahmat she'rlari lingvopoetikasi Xoldarova Gulchehra Tajibayevna	247
Проблемы и тенденции развития грамматики русского языка Юлдашев Баходир Бекмуратович	250
O'smir taekvondochilarning qo'l-oyoq kuchining an'anaviy mashg'ulotlar davomida o'sish sur'ati A. X. Norov	253
Инновационные педагогические технологии в преподавании русского языка и проблемы повышения качества подготовки кадров Адилова Солияхон	259
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining qobiliyatlari va imkoniyatlarini rivojlantirish Muminjonova Muhayyo G'ulomovna	263
Nutqning ijtimoiy-psixologik va lingvistik xususiyatlari Sh. I. Nurmatova, G. B. Xujamova	268
Boshlang'ich sinflarda kreativ ta'lim muhitini shakllantirish va o'quv materiallarining ahamiyati Abdullayeva Uljalg'as Tulegen qizi	271
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarida shaxsiy pedagogik kompetensiyani aniqlash metodologiyasi D. O'. Yo'ldosheva, J. A. Jovlijev	274

Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarga badiiy adabiyot vositasida ijtimoiy xulq madaniyati bilan tanishtirishning ahamiyati.....	278
<i>Daminova Shoxista Farxodovna</i>	
Using the Method of Mnemonics in Teaching English Idioms: Enhancing Retention and Comprehension in EFL Learners	281
<i>Dusmamadova Gulsum Shukhratovna</i>	
Sun'iy intellekt asosida shaxsiylashtirilgan matematika ta'limining o'quvchilar natijalariga ta'siri	284
<i>Jurayeva Gulshano Turdiyevna</i>	
Talabalarda sanogen tafakkurni rivojlantirishda axborot oqimlarining ijobiy ta'sirlari.....	288
<i>Karimova Umida Alijon qizi</i>	
Viruslar replikasiyasining molekulyar asoslari va uni o'qitishda "Case-study" metodining samaradorligi.....	293
<i>O'. E. Xo'janazarov, B. B. Ishmo'minov, M. Fayzieva, M. Xayitmuratova</i>	
Psixodiagnostik metodikalar asosida talabalarning xarakter aksentuatsiyasining gender farqlarini o'rganish	298
<i>Sh. Allanazarova, R. Janabaeva</i>	
"Muhofazaga olingan hududlar" modulidan talabalarning bilimni nazorat qilishga mo'ljallangan nostandart testlardan foydalanish metodikasi	301
<i>Saidmuratov Shoxid Xusanovich, Ishmo'minov Bobur Botir o'g'li, Abduvohidova Madina Ilhomjon qizi, Matkomilova Feruza Xasan qizi</i>	
Ergonomik yondashuv asosida registrator ofisi ish jarayonlarini modellashtirish va takomillashtirish	307
<i>To'xtamurodov Azizbek Azimjon o'g'li</i>	
Sport turlarini tasniflash va sport mashg'ulotlarini kompleks monitoring qilishning ilmiy-metodologik asoslari	311
<i>Ilhomjon Axmedovich Tursunaliyev</i>	
Понятие академической грамотности в современной педагогике и лингводидактике	315
<i>Худжамова Хуснора Диёр кизи</i>	
Innovatsion ta'lim texnologiyalari vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual qobiliyatini shakllantirish ijtimoiy muammo sifatida.....	318
<i>Altibayeva Gulbaxor Majitovna</i>	
Ethnolinguistic Aspects of Ecological Ethics: Conceptualizing "Nature" in English and Uzbek Phraseological Systems	325
<i>Zubaydullayeva Zarina</i>	
Matematik mantiq asosida oliy ta'lim talabalari uchun mantiqiy tafakkurni rivojlantirishning bosqichli-integrativ metodikasini takomillashtirish	329
<i>Zaxiriddinova Shahlo Zahiriddin qizi</i>	
Parataekvondochilar-ning musobaqa oldi tayyorgarligi: ilmiy-asoslangan yondashuv va samaradorlik tahlili	334
<i>Abdufattoyev Abrorjon Abduraxmon o'g'li</i>	
Developing Functional Literacy Through Combined Interactive Strategies in Secondary School.....	337
<i>Matkarimova Nurjamal Sultamurat qizi</i>	
Bolaning ijtimoiylashuvida ertaklarning tutgan o'rni va ahamiyati.....	343
<i>Ergasheva Mastura Isaqul qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim tizimida ekologik tarbiyani amalga oshirishning pedagogik shart-sharoitlari.....	347
<i>Abdimovna Muhayyo Samadullayevna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy pedagogik faoliyatga tayyorlash.....	352
<i>Anorjonova Komila Xayyom qizi</i>	
Dual ta'lim tizimida Germaniya tajribasi.....	356
<i>Davlatov Keldiyor Davlatovich</i>	
Talabalarning mustaqil ta'limni nazariy asoslari, tasniflari va o'qitish metodlari.....	359
<i>Jumayev Ruzokul Xoliqulovich</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida zamonaviy pedagogik boshqaruv tizimi.....	364
<i>Jurayeva Shalola Dehqonboyevna</i>	

O'zbekiston sharoitida gospital pedagogikaning rivojida o'zbek va rus tillarining o'rni va ahamiyati	369
Munira Khodjakhanova	
Zamonaviy ilg'or xorijiy tajribalar asosida hasharotlar mavzusini o'qitishda kreativ usullarni qo'llashning immersiv imkoniyatlari	372
Raxmatova Salima Togaymuradovna	
O'zbekiston janubiy hududlarida brokkoli yetishtirishda agrotexnik tadbirlarni optimallashtirish metodikasi.	377
Salomov Boxodir Salomovich	
O'quvchi yoshlarda iqtisodiy bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlari	382
Shoimova Gulxayo Sherzod qizi	
Matematika va musiqa uyg'unligi orqali o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish.....	387
Umarova Munajatxon Xolmuxamedovna	
Chaqiruvga qadar boshlang'ich tayyorgarlik fani o'qituvchilarini tayyorlashning nazariyasi va metodikasi...	391
Uzoqov Akram Avazovich	
Noqonuniy xatti-harakatlarning kelib chiqishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-pisixologik va pedagogik omillar.....	394
Xolliqov Allamurod Abdijabbor o'g'li	
Training Future Speech Therapists to Address Sensory Discrimination Disorders in Preschool Children....	399
Xudayarova Dilnoza Mirvali kizi	
6-sinf adabiyot fanidan Abay va Avaz O'tar ijodini o'rganish darslarida o'quvchilarning adabiy-nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish	402
Yuldasheva Noila Ravshan qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarning o'quv-bilish faoliyatini loyihalash kompetentligini rivojlantirish muammosi: nazariy tahlil va yondashuvlar	406
Ziyodova Zarina Qodir qizi	

BOLANING IJTIMOIYLASHUVIDA ERTAKLARNING TUTGAN O'RNI VA AHAMIYATI

Ergasheva Mastura Isaqul qizi

Ajiniyoz nomidagi Nukus davlat pedagogika instituti
 1-bosqich magistranti

Annotatsiya: Maktabgacha yoshdagi bolalarning har tomonlama kamol topishida ertaklarning o'rni ilmiy jihatdan tahlil etiladi. Ertaklar bolaning kognitiv, emotsional, axloqiy va kommunikativ layoqatlarini shakllantirishi asoslab beriladi: ular tasavvurni uyg'otadi, so'z boyligini oshiradi, tanqidiy tafakkur hamda muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bolaning axloqiy tasavvurlarini sodda shaklda rivojlantiruvchi, emotsional xavfsizlikni ta'minlovchi hamda ichki ziddiyatlarni tartibga solishga yordam beruvchi "yaxshilik – yomonlik" dixotomiyasi mexanizmiga alohida e'tibor qaratiladi. Shuningdek, bolalardagi hissiy va xulqiy qiyinchiliklarni bartaraf etishda ertak timsollari va metaforalaridan terapevtik maqsadlarda foydalanish imkoniyatlari yoritiladi. Xulosa sifatida, bolani erta yoshdan ertaklar olamiga muntazam jalb etish uning kelgusidagi shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishi uchun mustahkam zamin yaratishi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: bolalar adabiyoti, ertak, tasavvur, axloqiy tarbiya, hissiy barqarorlik, tanqidiy tafakkur, nutqni rivojlantirish, madaniy savodxonlik, qahramon bilan o'zini tenglashtirish, narrativ struktura.

Abstract: The role of fairy tales in the comprehensive development of preschool-aged children is examined from a scientific perspective. It is substantiated that fairy tales, as a genre of oral folk tradition, contribute to the formation of cognitive, emotional, moral, and communicative competencies: they stimulate imagination, expand vocabulary, and develop critical thinking as well as problem-solving skills. Particular attention is paid to the "good – evil" dichotomy, which structures a child's moral perception in a simplified way, ensures emotional security, and helps regulate internal conflicts. The therapeutic potential of fairy tale symbols and metaphors in addressing children's emotional and behavioral difficulties is also highlighted. In conclusion, systematic exposure to fairy tales from an early age is emphasized as a strong foundation for future personal and social development.

Key words: children's literature, fairy tale, imagination, moral education, emotional resilience, critical thinking, language development, cultural literacy, identification with the hero, narrative structure.

Аннотация: Рассматривается роль сказок во всестороннем развитии детей дошкольного возраста. Обосновывается, что сказка как жанр устного народного творчества формирует когнитивные, эмоциональные, нравственные и коммуникативные компетенции ребёнка: стимулирует воображение, расширяет словарный запас, развивает критическое мышление и навыки решения проблем. Особое внимание уделяется механизму дихотомии "добро – зло", который в упрощённой форме структурирует моральное восприятие ребёнка, обеспечивает эмоциональную безопасность и способствует упорядочению внутренних конфликтов. Также раскрываются терапевтические возможности использования сказочных символов и метафор в преодолении эмоциональных и поведенческих трудностей у детей. В заключение подчёркивается, что систематическое приобщение к сказкам в раннем возрасте создаёт прочную основу для дальнейшего личностного и социального развития ребёнка.

Ключевые слова: детская литература, сказка, воображение, нравственное воспитание, эмоциональная устойчивость, критическое мышление, развитие речи, культурная грамотность, идентификация с героем, нарративная структура.

KIRISH

Ommaviy axborot va internet davrida ertaklar bolalar uchun ilhom hamda tarbiyaning dolzarb manbai bo'lib qolmoqda. Xalq og'zaki ijodi janri sifatida ular bolaning intellektual va shaxsiy rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shadi: Bruno Bettelxaymning fikricha, bolalar adabiyoti yosh kitobxonlarga ichki ziddiyatlar va stresslarni yengib o'tish uchun psixologik modellar taqdim etadi. An'anaviy shakllar (afsona, rivoyat, ertak) bolaga dunyoni anglashga yordam beradi, zero, har bir hikoya madaniyat bilan chambarchas bog'liq, madaniy an'analar bilan tanishish esa uning tasavvurlari va estetik qadriyatlarini kengaytiradi.

Reallik va xayolotni uyg'unlashtirgan holda, ertaklar tashabbuskorlik hamda mustaqillikni kundalik tajribaga qaraganda samaraliroq rag'batlantiradi. Hikoya tuzilmasi – muhit, qahramonlar, voqealar rivoji, kulminatsiya va yechim – bolalarga syujetni tushunish uchun oldindan ma'lum bo'lgan andozani beradi. Yaxshilik va yomonlik, jazo va mukofotning yaqqol obrazlari orqali ertaklar bolaning hissiy olamini tartibga solib, adolat va axloqiy me'yorlar haqidagi tasavvurlarini shakllantiradi.

An'anaviy bolalar adabiyoti, avvalo, ertaklar syujetining shiddatli rivojlanishi, ifodali dramaturgiyasi va ijobiy qahramon bilan o'zini osonlikcha bir deb bilish imkoniyati bilan ajralib turadi; u tinglovchiga mo'ljallangan bo'lib, estetik zavq bag'ishlaydi. Janrlar xilma-xilligiga qaramay, aynan ertaklar hali shakllanib ulgurmagan bolalar ruhiyatiga to'laqonli ta'sir ko'rsatib, bola ko'pincha o'z his qiladigan ichki ziddiyatlar bilan bog'lanadi. Syujetdagi ziddiyatlar va qiyinchiliklarni yengib o'tish orqali ertaklar kurashning muqarrarligini va uni hal qilish imkoniyatlari borligini namoyon etadi.

"Yaxshilik – yomonlik" dixotomiyasining aniq mavjudligi hamda ijobiy va salbiy qahramonlarning bir-biriga qarama-qarshi qo'yilishi bolaga maqbul xulq-atvorni tanlashga va nomaqbulini rad etishga imkon beradi. Sodda til, oldindan ma'lum tuzilma hamda reallik va xayolot sintezining uyg'unligi ertaklarni maktabgacha yoshdagi bolalar uchun oson tushunarli qiladi; klassik to'plamlar, jumladan, aka-uka Grimmlar ijodi an'anaviy tarzda taxminan to'rt – sakkiz yoshdagi bolalarga mo'ljallangan.

Soddaligi va yaqqoligi tufayli ertaklar bolaga xayol surish uchun makon yaratadi va tasavvurini sezilarli darajada rivojlantiradi, bu esa keyinchalik hayotiy masalalarning nostandart yechimlarini topishga ko'maklashadi. Ertak qiyinchiliklarni yengib o'tishning modellashtirilgan ssenariylarini taklif qilib, bolaning mustaqilligi va o'z-o'zini boshqarish amaliy ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Qahramonlarning yaqqol xususiyatlari orqali nomlanishi bolaning ular bilan o'zini birdek his etishini va ijtimoiy rollarni o'zlashtirishini osonlashtiradi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ertaklarning bolalar ijtimoiylashuvdagi o'rni pedagogika va psixologiya fanlarida keng o'rganilgan. L.I. Abbasova hamda I.V. Zotova tadqiqotlarida 2020-yilda ertaklarning maktabgacha yoshdagi bolalarni tarbiyalash va o'qitishdagi ahamiyati asoslab berilib, ular bolaning ijtimoiy tajribani o'zlashtirishida muhim vosita ekanligi ta'kidlanadi. Mualliflar ertaklar orqali bola atrof-muhitni tushunishi, jamiyatdagi xulq-atvor me'yorlarini egallashi va kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirishini ilmiy jihatdan asoslaydi.

B. Bettelxaymning qarashlarida ertaklar bolaning ichki ruhiy holatini muvozanatlashtirish vositasi sifatida talqin qilinadi. Uning fikricha, ertaklarda berilgan ramziy obrazlar va syujetlar bola ongida mavjud qo'rquv, xavotir va ziddiyatlarni yengib o'tishga yordam beradi. Shuningdek, J. Piaje bolalar tafakkurining rivojlanish bosqichlarini tahlil qilib, ularning idroki ko'proq "oq – qora" dixotomiyasi asosida shakllanishini ko'rsatadi, bu esa ertaklardagi yaxshilik va yomonlik qarama-qarshiligining bolalar tomonidan oson qabul qilinishini izohlaydi.

R.F. Minnullina va G.R. Xakimullina 2022-yilda olib borgan tadqiqotlarida ertaklarning bolalar ta'limi va tarbiyasidagi kompleks ta'sirini ochib berib, ularning nutq rivoji, tasavvur kengayishi hamda axloqiy qadriyatlarni shakllantirishdagi rolini alohida qayd etadi. Tadqiqotchilar ertaklar orqali bolalarda ijtimoiy rollarni anglash, empatiya hissini rivojlantirish va ijobiy xulq-atvor modellari shakllanishini asoslaydi. Shu jihatdan, ertaklar nafaqat estetik vosita, balki bolaning ijtimoiylashuvi jarayonida muhim pedagogik omil sifatida namoyon bo'ladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida ma'lumotlar kompleks yondashuv asosida yig'ildi va tahlil qilindi. Dastlab, maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlovchi pedagoglar va ota-onalar o'rtasida so'rovnoma o'tkazilib, ertaklarning bolalar rivojiga ta'siri haqidagi fikrlar jamlandi. Shuningdek, bolalar bilan kuzatuv usuli qo'llanilib, ertak tinglash va qayta hikoya qilish jarayonidagi ularning nutqiy, hissiy va xulqiy reaksiyalari qayd etildi. Eksperimental yondashuv asosida kichik guruhlarda ertaklar muntazam o'qib berilib, ularning ijtimoiylashuv ko'rsatkichlaridagi o'zgarishlar solishtirildi. Olingan ma'lumotlar sifat va miqdoriy tahlil usullari yordamida qayta ishlanib, taqqoslash, umumlashtirish va interpretatsiya metodlari orqali izohlandi. Natijalarni aniqlashtirishda kontent-tahlil va statistik tahlil elementlaridan foydalanildi, bu esa ertaklarning bolalar ijtimoiylashuviga ta'sirini ilmiy asosda baholash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Jan Piaje qarashlariga ko'ra, bolalar idroki "oq – qora" dixotomiyasiga moyil bo'ladi va ertakdagi sehrlilik unsurlar bu ichki hissiyotlar qutbini tartibga soladi. B. Bettelxaym ta'kidlashicha, bunday qutblanish va voqealarning yaxshilik bilan tugashiga ishonch emotsional xavfsizlikni ta'minlaydi hamda bolaga "ichki tartibsizlik"ni bartaraf etishga yordam beradi.

Ertaklar inson tabiatining murakkabligini, ya'ni unda yaxshilik va yomonlikning uyg'unlashganini yaqqol aks ettiradi; shu bilan birga, bolalar idrokida qutblanish ustunlik qilgani bois, qahramonlar ko'pincha aniq ijobiy yoki salbiy siymoda gavdalanadi. Bunday qarama-qarshilik bolaga axloqiy mezonlarni ajratishni va o'zini qaysidir qahramonga o'xshatishda mavhum haqiqatga emas, balki qahramonga bo'lgan hissiy mehriqga tayanib tanlov qilishni osonlashtiradi.

Syujetdagi mukofotlash va jazolash mexanizmlari bolada adolat haqidagi tasavvurni mustahkamlaydi, xavotirni kamaytiradi va noma'lumlikni yengib o'tish mumkinligiga ishoniradi. Qahramonlarning o'zgarishi (masalan, yoqimsiz obrazning do'stona qiyofaga kirishi) dastlabki taassurotlar aldamchi bo'lishi mumkinligini ko'rsatadi va xulosa chiqarishda ehtiyotkor bo'lishga undaydi. Bu usullarning barchasi birgalikda bolada odamlar va tabiatga nisbatan yanada yetuk, insonparvar va vazmin munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi.

Ertaklar inson tabiatining murakkabligi, unda yaxshilik va yomonlikning birga mavjudligini yaqqol aks ettiradi. Biroq bolalar idrokida dixotomiya, ya'ni keskin qarama-qarshilik ustunlik qilgani uchun ertak qahramonlari ko'pincha aniq ijobiy yoki salbiy timsollar sifatida namoyon bo'ladi. Bunday ziddiyat bolaga axloqiy tushunchalarni farqlashni va asosan qahramonga nisbatan hissiy mehr-muhabbat asosida o'zini kim bilan bir deb bilishini tanlashni osonlashtiradi.

Ertaklar bilan muntazam oshno bo'lish maktabgacha yoshdagi bolaga har tomonlama – ijodiy, intellektual, hissiy va axloqiy jihatdan foyda keltiradi.

- 1. Tasavvur.** Ertak syujetlari xayolotni faollashtiradi va hikoya qilishni o'rgatish uchun samarali namuna bo'lib xizmat qiladi;
- 2. Janrlar xilma-xilligi.** Lirikadan sarguzashtgacha bo'lgan shakllar estetik taassurotlarning keng doirasini ta'minlaydi;
- 3. Madaniy xabardorlik.** Turli an'analarga oid syujetlar boshqa xalqlarning urf-odatlarini va qadriyatlarini bilan bilintirmasdan tanishtiradi;
- 4. Avlodlararo bog'liqlik.** Umumiy ertak motivlari bolalar va kattalar o'rtasidagi masofani qisqartirib, muloqot uchun asos yaratadi.

Dramatik ta'sir – ertak rolli o'yinlar, sahna ko'rinishlari va qo'g'irchoq teatrlari uchun qimmatli manba bo'lib, bolaning sahna mahorati va muloqot kompetensiyasini rivojlantiradi.

Kognitiv kengayish:

- Madaniy savodxonlik – an'anaviy syujetlar bilan tanishish maktabgacha yoshdagi bolada universal narrativ (hikoya qilish) qoliplarini shakllantiradi, bola keyinchalik ularni boshqa matnlarga ham tatbiq etadi;
- Tanqidiy tafakkur – tilining soddaligi va syujet rivojining yaqqoligi tahlil hamda talqin qilish usullarini o'zlashtirish uchun qulay sharoit yaratadi;
- So'z boyligini oshirish – ertaklardagi aniq va obrazli ifodalar so'z boyligining tez kengayishiga yordam beradi hamda o'qishga bo'lgan qiziqishni mustahkamlaydi.

Hissiy va psixologik rivojlanish:

- Muammolarni hal qilish ko'nikmalari – qahramonlarning xatolari va xatti-harakatlarini kuzatish bolaga real hayotdagi qiyinchiliklarda xulq-atvor strategiyalarini tanlash uchun namunalar beradi.

Ertaklar hissiy barqarorlikni shakllantirishga yordam beradi: ular bolalarga noxush hodisalar hamma bilan sodir bo'lishi mumkinligini, biroq o'z kuchiga bo'lgan ishonch va izchil harakatlar to'siqlarni yengib o'tishga imkon berishini ko'rsatadi. Bola xayoliy hikoya muhitida real qo'rquv va xavotirlarga xavfsiz tarzda duch keladi, chunki fantastik kontekst qo'rquv shiddatini pasaytiradi va kechinmalarni boshqarish mumkin bo'lgan holatga keltiradi.

Ertak qahramonlari keng ko'lamli his-tuyg'u va kechinmalarni o'zida mujassam etgani bois, bolalarga o'z his-tuyg'ularini anglash va idrok etishni osonlashtiradi. Bola tajovuzkor yoki xavotirli tuyg'ularini salbiy qahramonlar timsolidagi ko'rib, jasur personajlarga xayrixohlik bildirish orqali o'z ichki holatini boshqarishni o'rganadi. Ertak syujetlari rivojlanishning turli bosqichlariga moslashtirilgan bo'ladi: bolalar hikoyalarning to'qima ekanini sezgi orqali anglab, ulardan ichki ziddiyatlarni hal qilish uchun andoza sifatida foydalanadi va bu ruhiy barqarorlikni mustahkamlaydi.

Bundan tashqari, ertaklar tanqidiy fikrlashni rivojlantiradi. Qahramonlarning xatolari va xatti-harakatlarini tahlil qilish bolaga xulq-atvorning muqobil yo'llarini baholash hamda o'z qarorlari oqibatlarini haqida sabab-oqibat bog'liqligini anglash uchun zamin yaratadi. Asta-sekin bola puxta o'ylangan tanlov vaziyat natijasiga ta'sir qilishini tushunib yetadi va harakat qilishdan oldin mulohaza yuritish ko'nikmasini hosil qiladi.

An'anaviy ertaklar muhim axloqiy-tarbiyaviy vazifani bajaradi: ulardagi soddalashtirilgan "yaxshilik va yomonlik" qarama-qarshiligi bolaga to'g'ri va noto'g'ri o'rtasidagi farqni yaqqol ko'rsatib, bosh qahramonga o'xshashga, u bilan o'zini bir deb bilishga undaydi.

Badiiy shaklda ertaklar asosiy hayotiy haqiqatlar va ijtimoiy me'yorlarni yetkazadi, maqsad qo'yishni va jamiyat tomonidan ma'qullanadigan xulq-atvor modellarini ko'rsatadi. Reallik va fantastikaning uyg'unligi bu g'oyalarni oson tushunilishini ta'minlaydi va mulohaza yuritishga chorlaydi.

Mutolaa jarayonida yuzaga keladigan fantaziya faolligi bolaning ijodiy xayolotini rag'batlantiradi: u o'z harakatlarining oqibatlarini modellashtiradi, yangi syujetlar yaratadi va tanish motivlarni o'zgartiradi. Bundan tashqari, ertak tili bolada bog'lanishli, mantiqiy va ifodali nutqning rivojlanishiga yordam beradi; matnlarda uchraydigan maqol va iboralar ma'nolarni o'zlashtirishni osonlashtiradi. Ertaklar bilan erta va muntazam tanishtirish kelgusi aqliy va axloqiy tarbiya uchun asos sifatida tavsiya etiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, bolalar adabiyoti, xususan, ertaklar bolaga inson tabiati va atrof-muhitni anglashda yordam berib, soddalashtirilgan, lekin funksional xulq-atvor va qadriyatlar modellarini taklif qiladi. Fantastik motivlar mavjudligiga qaramay, ularning umumiy ta'siri ijobiydir: ertak bolaga murakkab ijtimoiy va hissiy vaziyatlarni tushunishni yengillashtirib, asosiy kognitiv va axloqiy tuzilmalarni shakllantiradi.

Ertak matni bola tafakkuri uchun qiyin bo'lgan vaziyatlarda o'zini ifodalash va yechimlarni modellashtirish vositasi bo'lib xizmat qiladi; ramzlar va metaforalar orqali bola o'z reaksiyalarini sinab ko'rish hamda xulq-atvor strategiyalarini ishlab chiqish uchun xavfsiz maydonchaga ega bo'ladi. Bunday matnlar mustaqillik, refleksiya va o'z xatti-harakatlarining oqibatlarini oldindan ko'ra bilish qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradi.

Jamlanma obrazlar va arxetipik syujetlar tufayli ertaklar bolalar psixoterapiyasida hissiy va xulq-atvor muammolari bilan ishlashda vosita sifatida qo'llaniladi, chunki ular ichki ziddiyatlarni tashqi tomondan ko'rsatish va shu orqali ularning beqarorlashtiruvchi ta'sirini kamaytirish imkonini beradi. Natijada, ertaklar ilk tarbiyaning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi: ular bir vaqtning o'zida ham ta'lim beradi, ham hissiy sohani tartibga soladi va axloqiy mezonlarni belgilaydi, bu esa bolaning kelgusi shaxsiy va ijtimoiy rivojlanishi uchun mustahkam poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Аббасова Л.И. "Особенности сказки как средства воспитания и обучения детей дошкольного возраста" // Л.И. Аббасова, И.В. Зотова // Проблемы современного педагогического образования. – 2020. – С. 4–6.
2. Беттельхейм Б. "О пользе волшебства. Смысл и значение волшебных сказок" (пер. с англ.). – М.: Изд-во "В.Ю. Секачев", 2019. – 464 с.
3. Миннуллина Р.Ф. "Роль сказки в воспитании и обучении детей дошкольного возраста" // Р.Ф. Миннуллина, Г.Р. Хакимуллина // Дневник науки. – 2022. – № 4 (64).
4. Пиаже Жан. "Избранные психологические труды". – Москва: Международная педагогическая академия, 1994. – 680 с.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №4(3)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.